

FITXA 4: TEATRE D'EPIDAURE

1.- Situeu l'obra en el seu context històric, cronològic i cultural.

El teatre d'Epidaure està situat a Epidaure, al Peloponès. Se situa en l'edat antiga, època de l'imperi hel·lenístic, i concretament data de l'any 330 aC. (segle IV aC.). És d'estil grec hel·lenístic, l'arquitecte és Policlet el Jove.

- Política: en principi la civilització grega estava dividida en ciutats estats anomenades polis, eren independents, però formaven una unitat cultural anomenada Hè·lade al voltant del Mar Egeu. Al segle IV aC, però, les polis gregues queden esgotades per les guerres del Peloponès, de manera que des del nord el rei Filip I de Macedònia conquereix i unifica Grècia i el seu fill Alexandre el Gran derrotarà l'Imperi persa i, tot i morir molt jove, arribarà fins a l'Índus i crearà l'imperi més gran de l'antiguitat. A la seva mort, els generals es dividiran l'imperi, i es formaran diversos regnes (Pèrgam).
- Societat: societat esclavista amb una majoria d'esclaus sense cap dret, ni tan sols a la vida, i una minoria d'homes lliures amb tots els drets, entremig tenim els metecs, que eren artesans i comerciants, però no tenien la ciutadania.
- Economia: l'imperi Hel·lenístic propicia el desenvolupament econòmic amb un gran espai, una sola moneda (dracma), una llengua... Els grecs van desenvolupar el comerç per tota la Mediterrània fins l'Índia i més enllà. Alexandre el Gran va anant fundant colònies per tot l'imperi, a destacar Alexandria al delta del Nil, que esdevindria una de les grans ciutats del món antic, amb la biblioteca més important. La creació d'aquest gran imperi facilitarà la ruta de la seda que posa en contacte Europa amb Xina.
- Cultura: la cultura grega assoleix el màxim esplendor en aquest temps perquè s'expandeix per tot l'Orient mitjà. Canvien les dimensions, de les polis passen a un gran imperi, es perd l'escala humana per passar a una monumental, però es manté l'antropocentrisme. Les influències orientals també arriben a la cultura grega. Els tres grans referents d'aquest imperi ja no estaran a Grècia sinó que són Alexandria, Pèrgam i l'illa de Rodos.

2.- Estil i característiques:

El teatre d'Epidaure pertany a l'estil grec clàssic, període Hel·lenístic. (ss. IV-II aC).

Característiques de l'escultura hel·lenística:

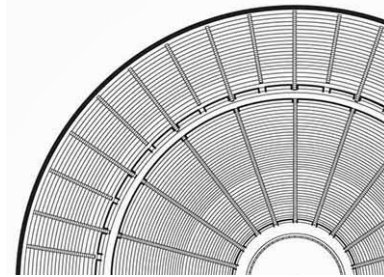
1. L'escultura hel·lenística valora el pátos, és a dir la intensitat extrema dels sentiments (patetisme).
2. L'escultura hel·lenística trenca radicalment amb la serenitat i l'equilibri clàssics, de manera que destaca el moviment i el dinamisme (corbes, diagonals, ..).
3. L'escultura hel·lenística dóna importància a les composicions complicades, i al treball en equip de grans conjunts escultòrics (escoles).

4. L'escultura hel·lenística introdueix temes anecdòtics (temes quotidians, normals) com per exemple el "Nen de l'espina".

3.- Característiques formals:

- PLANTA: El teatre grec està organitzat al voltant de l'orquestra que té una forma circular.

- A) Orquestra
- B) Càvea



- C) Escena
- D) Prosceni
- E) Corredors

- ELEMENTS DE SUPORT: Els grecs aprofitaven els vessants dels turons més propers a la ciutat per construir-hi les graderies del teatre (la càvea) que és semicircular i supera els 180°. A Epidaure, al teatre com era tan gran van haver de fer uns murs de contenció.

- ESPAI INTERIOR I EXTERIOR: La càvea envoltava 2/3 parts de l'orquestra que fa 20'3m de diàmetre. L'orquestra està envoltada per un passadís que s'anomena diazona. L'escena no s'ha conservat i podem suposar que hi havia architectures (com podem veure al teatre romà de Mérida).

El prosceni era l'espai elevat on actuaven els "actors" situat entre els elements fixos de l'escena i l'orquestra.

El teatre d'Epidaure no disposava de façana, s'entrava a través de dos accessos laterals que donaven a un passadís situat a la vora de l'orquestra, i que distribuïa el públic a la càvea entre 13 passadissos i un corredor entremig amb capacitat per a 14.000 espectadors.

De l'espai exterior destacaríem la perfecta integració amb l'entorn i l'harmonia amb la natura. El teatre d'Epidaure mostra la importància de la geometria, dels càlculs matemàtics, que suposen la perfecció d'un espai arquitectònic, que a més compleix les dues funcions més importants d'un edifici públic:

1. L'acústica.
2. La visibilitat.
3. L'accés.

4.-Contingut i significat. Funció:

El teatre d'Epidaure té un caràcter lúdic amb finalitat religiosa. El teatre grec neix a partir de les representacions que es feien en les festes en honor a Dionís el déu de la festa i del vi, que es celebraven a la primavera i a l'hivern. Per oferir ofrenes al déu hi havia un altar al mig de l'orquestra, a partir d'aquí l'acció es centra en el cor que explicava i cantava l'acció de les obres dramàtiques, mentre que el paper dels autors en l'escena era secundari. Al segle IV aC. tenim ja representacions amb l'orquestra d'acompanyament.

El teatre d'Epidaure és considerat un dels millors que es van construir, gràcies a la seva acústica, visibilitat i accessibilitat.

La càvea mostra les diferències socials, amb dos tipus de seients: els destinats al poble que eren grades llises i els destinats a les persones importants que tenien braços i respallers.

Aquest teatre va ser encarregat per la ciutat d'Epidaure i va ser construït per la pròpia ciutat.

- **FUNCIONS:** El teatre d'Epidaure té una funció religiosa perquè a Epidaure hi havia el santuari d'Asclepi que guaria els malalts, i això feia que fos molt concorregut. Funció lúdica perquè la gent anava al teatre per passar-ho bé. Funció representativa ja que el teatre d'Epidaure és propi de l'època Hel·lenística, que suposa la monumentalitat.

5.-Pregunta PAU (descripció dels tres ordres clàssics)

Els ordres grecs clàssics es defineixen com dòric, jònic i corinti.

- L'ordre dòric correspon a l'època arcaica i l'inici de l'època clàssica (s.VIII al s.V aC), prové de la Dòria. Es caracteritza perquè és un ordre masculí i molt robust. La columna no té base i el capitell és llis i sobri. A l'entaulament tenim de especial el fris, que està dividit en tríglifs i mètopes.
- L'ordre jònic correspon a l'època clàssica, és més fi i està més decorat. La columna es caracteritza per tenir un capitell amb volutes i també una base. El fris, en canvi, és continu.
- L'ordre corinti se situa a partir del s. IV aC. (època hel·lenística). És semblant al jònic però el capitell està decorat amb fulles d'acant i volutes.